

iber:Camera

orquestra simfònica
de la ràdio de frankfurt

alain altinoglu
direcció

mahler

diumenge, 22 de març del 2026, 19 h
auditori de girona - sala montsalvatge

FUNDACIÓ
VILA CASAS

**aquest programa
ha estat possible gràcies
al suport de la fundació vila casas**

FUNDACIÓ
VILA CASAS

CAN
MARIO
PALAFRUGELL

Antoni Forcada

Paisatges de l'ànima

07.02 — 19.07.2026

Museu Can Mario

Plaça de Can Mario, 7 (Palafrugell)

www.fundaciovilacasas.org

Antoni Forcada, *Paisatges de l'ànima*, 2025-26. Fotografia: Pau Bruguera (detall).

Gustav Mahler

(1860 - 1911)

Simfonia núm. 9 en re major (1909-10)

I. Andante comodo

II. Im Tempo eines gemächlichen Ländlers. Etwas täppisch und sehr derb

III. Rondo-Burleske: Allegro assai. Sehr trotzig

IV. Adagio: Sehr langsam und noch zurückhaltend

duració aproximada del concert: 85 minuts (sense pausa)

Orquesta Sinfónica de Radio Frankfurt

L'Orquestra Simfònica de la Ràdio de Frankfurt (hr-Sinfonieorchester Frankfurt), fundada el 1929 com una de les primeres orquestres simfòniques de ràdio a Alemanya, compta amb 95 anys d'història i avui dia supera amb èxit els reptes d'una orquestra moderna de primer nivell. Famosa per la seva excepcional secció de vent, les seves potents cordes i la seva dinàmica cultura interpretativa, l'orquestra de la Hessischer Rundfunk (Ràdio Pública Alemanya de Hessen), juntament amb el seu director musical Alain Altinoglu, s'associa amb l'excel·lència musical, però també amb un repertori interessant i variat.

Amb formats de concert innovadors, ofertes digitals i produccions discogràfiques d'èxit internacional, així com la seva presència constant en importants centres musicals d'Europa i Àsia, l'Orquestra Simfònica de la Ràdio de Frankfurt subratlla la seva posició destacada en el panorama orquestral europeu i gaudeix d'una excel·lent reputació arreu del món.

Coneguda per les seves innovadores gravacions mundials en primícia de les versions originals de les simfonies de Bruckner i la primera gravació digital completa de totes les simfonies de Mahler, l'Orquestra Simfònica de la Ràdio de Frankfurt va establir una tradició en la interpretació de la literatura romàntica, que es va estendre des del director musical durant molts anys i actual director honorari Eliahu Inbal fins als seus successors Dmitri Kitaenko i Hugh Wolff, i fins a l'era de l'actual director laureat Paavo Järvi i Andrés Orozco-Estrada, qui va dirigir l'orquestra durant set anys amb gran èxit com a director musical.

Des dels seus inicis, l'orquestra va mostrar un ferm compromís amb la música tradicional i contemporània sota la batuta del seu primer director musical, Hans Rosbaud. Després de la guerra i durant la reconstrucció, l'Orquestra Simfònica de la Ràdio de Frankfurt va créixer amb Kurt Schröder, Winfried Zillig i Otto Matzerath al capdavant, i finalment va assolir prestigi internacional entre els anys seixanta i vuitanta sota la direcció de Dean Dixon i Eliahu Inbal, amb actuacions com a convidada arreu del món i la producció de discos guardonats amb múltiples premis.

Alain Altinoglu

Alain Altinoglu és director musical de l'Orquestra Simfònica de la Ràdio de Frankfurt (hr-Sinfonie-orchester Frankfurt) des de 2021 i ha ampliat el seu contracte fins a l'estiu de 2028. Gaudeix d'un gran èxit internacional amb les seves interpretacions del repertori romàntic i impressionista, així com amb la música contemporània i el modernisme clàssic.

Alain Altinoglu dirigeix regularment orquestres tan distingides com la Filharmònica de Berlín, la Filharmònica de Viena, la Reial Orquestra Concertgebouw d'Amsterdam, l'Orquestra Simfònica de Londres, l'Orquestra Simfònica de Chicago, l'Orquestra de Cleveland, l'Orquestra Simfònica de Boston, l'Orquestra de Filadèlfia, la Filharmònica de Munic, l'Orquestra Nacional Russa, l'Orquestra Filharmònica de Londres, la Reial Orquestra Filharmònica d'Estocolm, l'Orquestra Simfònica Nacional de Dinamarca, l'Orquestra Estatal Saxona de Dresden, l'Orquestra Simfònica Alemanya de Berlín, l'Orquestra Tonhalle de Zuric, així com totes les principals orquestres parisenques. També ha assumit la direcció artística del Festival Internacional de Colmar, el festival de música clàssica més important d'Alsàcia, el 2023.

Altinoglu també forma part de la lliga de directors d'òpera de renom internacional. Des de 2016 és director musical del «Théâtre Royal de la Monnaie» de Brussel·les. Ja ha dirigit estrenes en molts dels principals teatres d'òpera del món. A més de l'Òpera Metropolitana de Nova York, la Royal Opera House Covent Garden de Londres, el Teatro Colón de Buenos Aires, l'Òpera Estatal de Viena, l'Òpera de Zuric, la Deutsche Oper de Berlín, la Staatsoper Unter den Linden, l'Òpera Estatal de Baviera de Munic i els tres teatres d'òpera parisenques, actua regularment com a convidat als festivals de Bayreuth, Salzburg, Orange i Aix-en-Provence.

Com a pianista, Alain Altinoglu sent una gran afinitat pel repertori de lied i actua regularment amb la mezzosoprano Nora Gubisch. També realitza incursions ocasionals en el jazz i la improvisació. Nombrosos CD donen testimoni de la seva variada i exitosa tasca artística.

Nascut a París el 1975, aquest francès d'arrels armènies va estudiar al Conservatori Nacional Superior de Música i Dansa de París, on des d'aleshores imparteix classes i dirigeix la classe de direcció des de 2014.

La Novena de Mahler, el batec d'un cor que s'apaga

La possibilitat d'escoltar la Novena de Mahler en ple segle XXI, continua sent una experiència transformadora. En un món dominat per la immediatesa i el soroll constant, Mahler ens obliga a seure durant gairebé noranta minuts i enfrontar-nos a les preguntes essencials que el colpien a ell mateix: l'amor, la pèrdua, la bellesa de l'existència i la por a la fi. En resum, aquesta Novena esdevé un viatge cap a l'interior d'un mateix a través de la veu d'un dels genis més turmentats i, alhora, més lúcids de la història de la música.

Cal recordar que, quan Gustav Mahler va començar a esbossar la seva Simfonia núm. 9 l'estiu de 1908 a Toblach, als Alps tiroleesos, no només estava escrivint una partitura; estava cartografiant alhora el final d'un món i alhora el de la seva pròpia vida. En la història de la música, poques obres han estat tan carregades de significat metafísic, de por al destí i, finalment, d'una acceptació transcendent.

El 1907, a Mahler li havien diagnosticat una lesió valvular greu. El metge li va prohibir l'exercici, la natació i les llargues caminades per la muntanya que tant estimava. Mahler, home hiperactiu, es va veure obligat a viure amb un cronòmetre al pols, sentint el batec irregular del seu propi cor.

L'estat anímic de Mahler durant la composició era devastat. Havia perdut la seva filla Maria (Putzi) feia pocs anys, una ferida que mai va cicatritzar. A més, el seu matrimoni amb Alma Mahler s'esquerdava. Alma, una dona intel·lectual i creativa, en aquell moment de crisi personal buscava consol en els braços del jove arquitecte Walter Gropius. Encara que la infidelitat es faria pública poc després, el 1909 Mahler ja sentia el buit

i la por a la pèrdua de l'estimada. Aquesta simfonia no és només un comiat del món, sinó un crit desesperat per retenir la bellesa d'allò que se li escapava de les mans. En els marges del manuscrit original, Mahler va escriure frases com: "Oh bellesa! Amor! Adeu! Adeu!". La música és el seu diari personal, despullat de qualsevol artifici.

A tot plegat, cal afegir que Mahler vivia sota l'ombra de la "Maledicció de la Novena". Després de Beethoven, Spohr, Bruckner i Dvořák... semblava que cap compositor pogués sobreviure a la creació d'una novena simfonia. Mahler va intentar "enganyar" el destí anomenant "Das Lied von der Erde" (El cant de la terra) a la seva obra anterior, que era de facto una simfonia. Però el destí no es va deixar subornar: quan finalment es va posar a treballar en la Novena, el seu cor estava feble (se li havia diagnosticat una lesió valvular greu) i la pèrdua de la seva filla Maria encara pesava sobre la seva ànima.

La Novena esdevé, per tant, una frontera. És l'última simfonia que Mahler va completar totalment i representa el límit de la tonalitat abans que la 2a Escola de Viena (Schönberg, Berg i Webern) la trenqués definitivament a partir de 1908. Curiosament, Arnold Schönberg va definir la novena mahleriana com: "La primera obra de la música nova".

L'obra trenca l'estructura clàssica. En lloc de començar i acabar amb moviments ràpids, Mahler opta per dos moviments lents que emmarquen la simfonia.

Sobre el primer moviment, el cèlebre director i compositor americà Leonard Bernstein va suggerir que el ritme inicial dels violoncel·ls i les trompes imita l'arrítmia cardíaca que patia Mahler. El segon, Mahler el concep com un Ländler, que en origen era

una dansa folklòrica austríaca típica dels Alps, antecessora del vals. Mahler va dedicar el tercer, de forma sarcàstica, als crítics que l'acusaven de no saber escriure música complexa.

El final és, senzillament, una de les pàgines més commovedores de la humanitat. Un himne per a cordes d'una intensitat coprenedora. El so es va fent progressivament més prim, més eteri, fins que les últimes notes "pianissimo" es van separant entre grans espais de silenci. Mahler, a la partitura escriu la indicació *Ersterbend* (morint). La música no acaba, es dissipa. Per tant, el silenci final també forma part de la partitura.

Escollar la Novena avui, ens recorda que la música de Mahler no és un artefacte de museu. És un mirall. En un segle XXI accelerat, aquests 900 segons finals de silenci i so tènue ens obliguen a confrontar la nostra pròpia finitud. Mahler no ens ofereix respostes fàcils. No ens consola. Només ens acompanya en la veritat. I, en sortir del concert, com deia el mateix compositor, ja no som els mateixos: hem vist, per un instant, el que hi ha més enllà de l'últim horitzó.

Joan Vives, divulgador musical

la temporada ibercamera agraeix el suport de: _____

amb el patrocini de _____

amb el suport de _____

amb la col·laboració de _____

mitjans col·laboradors _____

ibercamera col·labora amb _____

iber:Camera

preludis de chopin varvara, piano

mozart / beethoven / chopin

19/04/2026, 19 h / auditori de girona

t. 93 317 90 50

www.ibercameragirona.cat